

پیشنهاد کردیم از مجلس اظهار نشد بنامد بمد که خواننده میشود یادداشت شود حالاهم مجدد خواننده شد و اشاره نشده است و در صورت مجلس غره ذی-حجه نوشته شده بود و پررروز هم که خواننداین اعتراض شد بنامد که تصویب بشود و بنویسد حالا هم که خواننده میشود نوشته نشده .

معاضدالملک - صورت رأی خود را باید تانیاً مرحمت فرمائید .

لسانالحکما - گمان میکنم بکنفر از نمایندگان باید در آن انتخاب درجه دوم در آن ه و نفرانتخاب بشود قانوناً حالا نمیدانم چرا نوشتند که در مجلس انتخاب بشود بنده میخواستم عرض کنم چرا در صورت پنج نفر نوشته شده است که باید انتخاب شود .

معاضدالملک - در نظامنامه انتخابات کنک است این مطلب که اگر مجلس افتتاح شد این وظیفه و وظیفه مجلس است یا اینکه بایستی آن اشخاصیکه سابقاً انتخاب کرده بودند یا از میان خودشان انتخاب بکنند و یا اینکه منتخب درجه اول است مسام است اگر بایستی در این خصوص مذاکره شود این ماده در نظامنامه مبهم است اگر بناست مذاکره شود یک مجلس مخصوصی لازم دارد مطرح شود

نایب رئیس - موضوع بحث این یادداشتی است که خواننده میشود

ذکاءالملک - از انجمن سوداگران ایران بیان مقیم مصر سابقاً یک تلگراف تبریکی رسیده بود حالاهم لایحه مفصلی رسیده است مبنی بر تبریک و یک مکتوب مفصل هم از ارفع الدوله رسیده متضمن صورت خطابه که در روز جشن مجلس شورای ملی در سفارت کبرای ایران با حضور وجوه دولت علیه قرائت نموده و همچنین متضمن مقاله های جرائد اسلامبول که راجع با افتتاح مجلس بوده است

در این موقع شروع بقرائت نظامنامه داخلی گردید و تا ماده (۶۶) مباحثه کردند و مطالب لازمه را یادداشت نمودند پس از آن نایب رئیس اظهار داشتند فردا از سه ساعت بغروب مانده برای بقیه مباحثه نظامنامه مجلس منعقد میشود فردا صبح هم هر کس توضیحاتی میخواهد بدهد و در کمیسیون حاضر شود مجلس یکساعت و نیم از شب ختم شد

جلسه ۲۱

مذاکرات یوم یکشنبه پنجم شهر ذیحجه الحرام ۱۳۲۷

مجلس دو ساعت و ربع قبل از غروب منعقد گردید چون رئیس نیامده بودند لذا حاجی سید نصرالله نایب رئیس اول بجای رئیس جلوس فرمودند

نایب رئیس - امروز جناب رئیس بواسطه کسالتی که داشتند نتوانستند بمد از ظهر تشریف بیاورند .

(خلاصه مذاکرات جلسه قبل را جناب معاضدالملک قرائت کردند)

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - بنده یک ملاحظه دارم و بهمه آقایان عرض میکنم یا بنویسید سه ساعت بغروب مانده یا در همان سه ساعت بغروب مانده حاضر شوند

نایب رئیس - صحیح میفرمائید ولیکن هیئت

رئیس در سر ساعت حاضرند باید وکلای محترم در موقعیکه اطلاع میدهند تشریف بیاورند و اینجا خبرکنند هیئت رئیس بیایند در حقیقت این خیلی اسباب تاسف است با این ضیق وقت که ما داریم نباید مسامحه کنیم در اینکار همیشه باید مراقبت داشته باشیم که سر سه ساعت حاضر باشیم بجهت اینکه خیلی لوابج مهمه مفیده در هیئت رئیس موجود است که خیلی سزاوار است که باید زود بیاید بمجلس و بگذرد راستها میکنم که بموقع تشریف بیاورند و مناقشات الفاظی بگذردی کمتر بشود هر جا یک دقت نظری هست همانجا اکتفا شود

متین السلطنه - خوب است مقرر فرمائید هر کس دیر میآید اسمش را بنویسند

نایب رئیس - دیگر در صورت مجلس فرمایشی داشتید اعتراضی نشد امضا نمودند

میرزا ابراهیم خان - زمان شروع بنطق تا پنجاه و دو ثانیه بطوری نطق فرمودند که مسوع تویندگان نگردید همینطور که فرمودید لوابج از برای اصلاح نظامنامه هیچ ضرری ندارد که بعضی جلسات طرف صبح منعقد شود تا در جلسات وعصر بگذردی کار کمتر شود

نایب رئیس - اینکه میفرمائید خیلی خوب است ولی چون کمیسیون همام داریم و خوب است که همانجا در کمیسیونها مساعدت کنند و کار خودشان را بکنند و عصر هم که سه ساعت بغروب شروع میشود تا ساعت دو از شب رفته باز هم خیلی غنیمت است روزها خیلی کوتاه است اگر کمیسیونها نبود خیلی خوب بود صبح عصر هر دو باشد

(در این وقت شروع بقرائت و اصلاح نظامنامه داخلی گردید)

و تا ماده (۱۱۸) قرائت شد و مجلس در یکساعت و نیم از شب ختم و موقوف بروز ۳ شنبه آینده گردید در سه ساعت بغروب

جلسه ۲۲

صورت مذاکرات یوم سه شنبه هفتم شهر ذیحجه الحرام ۱۳۲۷

مجلس ۲۰ دقیقه قبل از غروب بعد از اینکه یکساعت سرأ منعقد بود علنی گردید .

معاضدالملک - خلاصه مذاکرات مجلس یوم یکشنبه پنجم ذیحجه را قرائت کردند .

رئیس - ملاحظه در صورت مجلس هست یا اخیر **متین السلطنه** - چنانچه سابق هم عرض شد خوب است در صورت مجلس یا بکلی اسم برده نشود یا اگر اسم برده میشود باید از هر کس اسم برده شود مثلاً در این صورت مجلس نوشته شده است که نایب رئیس فلان اظهار را کردند و اسم برده نشده است مقصود کدام نایب رئیس است

آقای حاجی سید نصرالله و آقای ممتاز الدوله و اسم برده شده که خلاصه را معاضدالملک قرائت کردند در صورتیکه باید که در هر دو جا اسم برده نشود یا اسم برده شود و دیگر قرار شد که احاسی اشخاص که دیر میآیند یادداشت شود گویا یادداشت نشده است .

محمد هاشم میرزا - تا ماده سیزدهم .

ذکاء الملک - خیر تا فصل سیزدهم ماده ۱۱۸ .

رئیس - مرضوع مذاکرات امروز اولاً قرائت نظامنامه داخلی است و بعداً انتخاب پنج

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده بعضی عرایض دارم راجع بخود مجلس است اجزاء هر یک از ادارات دولت از بستخانه و گمرک و غیره که صبح تا شام باید کار بکنند صبح سه ساعت از دسته میروند و عصر یکساعت قبل از غروب فارغ می شوند و میروند در خانه های خودشان راحت می نشینند و ماها که از ولایات آمده ایم اینجا حاضریم از صبح تا شام مثل عمله کار بکنیم و عصر بخانه برویم میدانیم بین تمام ماها شاید چهار پنج نفر بیشتر نباشد که کالسکه و درشکه و آدم و مستحفظ دارند باقی باید بزحمت زیاد بروند دو ساعت سه ساعت از شب گذشته در صورتیکه در راه همه قسم ممکن است اسباب زحمت فراهم شود فردا هم کل و باطلاق خواهد بود و این را امتحان کرده ایم اگر مجلس یکساعت قبل از غروب منعقد شود دو ساعت از شب گذشته ختم میشود و اگر سه ساعت یا چهار ساعت بغروب مانده مجلس منعقد بشود باز هم دو ساعت از شب گذشته مجلس ختم میشود و اینطور نباید بشود وقت مجلس باید محدود باشد که لا اقل نیم ساعت بغروب مانده مجلس ختم شود برای اینکه ما نمیتوانیم هر کدام چند نفر مستحفظ همراه داشته باشیم بیاییم بنده حاضر از صبح بخوایم بیایم مشغول کار بشوم یا عصر یا نیم ساعت بغروب مانده بخانه بروم برای اینکه بعضی از ماها مثلاً باید بروند دروازه قزوین و آنجا مثل فرنگستان نیست که خیابانها چراغ الکتریک داشته باشد و پلیس منظم و خیابانهای ساخته پس در هر صورت و کلاً باید زود بروند بخانه خودشان .

نفر و کیل است که بجای آقای صنیع الدوله و آقای مشیرالدوله و آقای وثوق الدوله که استعفا کرده اند و مرحوم یحیی میرزا و مرحوم آقا میرزا باقر حسام - الاسلام در این موقع شروع بقرائت نظامنامه شد و تا ماده (۱۳۶) قرائت و موضوع مذاکره یادداشت شد .

رئیس - موضوع مذاکرات فردا اولاً انتخاب پنج نفر و کیل است که چون امروز دیر شد فردا افتاده و بعضی نوشتجات و تلگرافات و تلگراف قصر است و کاغذ انجمن ارمانه راجع بانتخاب و کیلشان است .

تقی زاده - بنده بعضی عرایض دارم راجع بخود مجلس است اجزاء هر یک از ادارات دولت از بستخانه و گمرک و غیره که صبح تا شام باید کار بکنند صبح سه ساعت از دسته میروند و عصر یکساعت قبل از غروب فارغ می شوند و میروند در خانه های خودشان راحت می نشینند و ماها که از ولایات آمده ایم اینجا حاضریم از صبح تا شام مثل عمله کار بکنیم و عصر بخانه برویم میدانیم بین تمام ماها شاید چهار پنج نفر بیشتر نباشد که کالسکه و درشکه و آدم و مستحفظ دارند باقی باید بزحمت زیاد بروند دو ساعت سه ساعت از شب گذشته در صورتیکه در راه همه قسم ممکن است اسباب زحمت فراهم شود فردا هم کل و باطلاق خواهد بود و این را امتحان کرده ایم اگر مجلس یکساعت قبل از غروب منعقد شود دو ساعت از شب گذشته ختم میشود و اگر سه ساعت یا چهار ساعت بغروب مانده مجلس منعقد بشود باز هم دو ساعت از شب گذشته مجلس ختم میشود و اینطور نباید بشود وقت مجلس باید محدود باشد که لا اقل نیم ساعت بغروب مانده مجلس ختم شود برای اینکه ما نمیتوانیم هر کدام چند نفر مستحفظ همراه داشته باشیم بیایم بنده حاضر از صبح بخوایم بیایم مشغول کار بشوم یا عصر یا نیم ساعت بغروب مانده بخانه بروم برای اینکه بعضی از ماها مثلاً باید بروند دروازه قزوین و آنجا مثل فرنگستان نیست که خیابانها چراغ الکتریک داشته باشد و پلیس منظم و خیابانهای ساخته پس در هر صورت و کلاً باید زود بروند بخانه خودشان .

رئیس - صحیح است باید کاری کرد که مجلس بموقع منعقد شود ولی چیزیکه هست این است که آخر مجلس را نمیتوان نیم ساعت بغروب مانده همین کرد باید طوری کرد که لا اقل غروب ختم شود .

وکیل التجار - بنده غروب ختم شود قبول دارم ولی از آن طرف باید سروق حاضر شویم یک روز نشده است که از ابتدای این مجلس دو ساعت و نیم بغروب منعقد شود بنده عرض میکنم غروب ختم شود ولی سه یا دو ساعت و نیم بغروب منعقد شود .

حسنعلی خان - بنده عرض میکنم استدعای از هیئت رئیس دارم که ما را مجبور کنند یا اینکه سروق حاضر شویم تا تأخیر در موقع انعقاد نشود .

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)

تقی زاده - بنده اینجا عرض دارم که هیئت رئیس نباید ما را مجبور کنند همین قانون داخلی که نوشته شده است حاکم این قضایا هست محتاج باجبار هیئت رئیس نیست (مجلس دو ساعت و نیم از شب گذشته ختم گردید)